

Timișoara Airlap



Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A tengely totális háboruja

Ugyanakkor, amikor a japán főhadiszállás bejelentette Szingapur városának sikeres megostromlását, Roosevelt Washingtonban egy sajtóértekezleten az Egyesült Államokat és Angliát fenyegető bekerítés veszedelméről beszélt. Az előtt, aki a harcok eseményeit figyelemmel kísérte, nem lehet kétséges, hogy Roosevelt mit értett ezen „bekerítés” alatt. Németország, Olaszország és Japán szoros stratégiai együttműködését, melyet a január 18-án Berlinben megkötött katonai egyezmény még szorosabbra fűzött, ma már az egész világ féltremhetetlen ténynek könyveli el. Az az elismerés, mellyel Hitler kancellár a japán szövetséges háborus teljesítményeit Németország számára felbecsülhetetlennek minősítette, nem csak az eddigi japán segítség értékének nyugtázása, hanem egyben Németország ellenszolgálatának ígérete is volt.

A meglepetésszerű afrikai kudarc, a német tenger-alattjárók megjelenése az északamerikai és kanadai partok előtt, a szovjet offenzíva megtorpanása és Japán páratlan győzelemsorozata, különösen pedig az Amerikával ellentétben aktívításra kényszerített angolokkal szemben elért egyedülálló katonai eredményei olyan sikerek, melyek nemcsak időbeigél, hanem az ok és okozat révén is a legszorosabb összefüggésben vannak egymással. Nippon fiaiak távolkeleti diadalmenete nyilván nem bonyolódhatna le olyan zökkenésmentes folyamatosággal, ha a német haditengerészet atlantióceáni, vagy észak-tengeri hadműveletei és a tengelyhatalmak fokozott földközítengeri tevékenysége nem kötődne az angolszász hatalmak megmaradt tengeri haderejének zömét a nyugati féltekén. Knox amerikai hadügyminiszter bizonyára ezzel a kellemtelen fényel számolt, amikor az „Alabama” cirkáló vízrebocsátása alkalmával úgy nyilatkozott, hogy az Egyesült Államoknak továbbra is két óceánban kell flottát fentartania. A másik részről viszont Rommel tábornok északafrikai haditényei sem lehettek volna olyan fényesek, ha a japán partraszállástól rettegő Ausztrália nem követelte volna vissza csapatait és a veszedelmes szovjet-offenzívát sem fulladt volna ki olyan hamar, ha Angliának és Amerikának módjában lett volna szállítási út a régi mederben folytatni. A szovjet hadvezetőség figyelmeztetése, mellyel a nemsokára belőszöntő tavaszi olvadás ürügyével tartózkodást ajánlott a reményekben, már az idők változásának jele volt.

Az angolszász hatalmak erejének szétforgcsolása és minden arcvonalon való lekötése, ez volt a két és fél hónapos német-olasz-japán katonai együttműködés stratégiai alappondolata, melynek végrehajtását Churchillnek éppen a legserencsétlenebb pillanatban megindított afrikai offenzívája oly nem remélt módon megkönnyítette. Az Afrika vagy Szingapur kényes dilemmájának megoldására az angol világbirodalomnak a korlátlan lehetőségűekkel díszített Amerika minden támogatása mellett sem volt elég ereje. Ahhoz hogy ezt a kitünően bevált taktikát a háromhatalmi egyezmény tagállamai a jövőben sem adják fel, nem fér kétség. A német katonai gépezet nagy ideje, a tavasz már közeledik és a német harc-terekről érkező jelentések máris fokozott aktivitásról számolnak be. Az orosz hósvatagban a német hadsereg már hivatalos magyarázat szerint is feladta egyoldalú védekező álláspontját és a német haditengerészet a Földközítengeren és az Atlanti-óceán végtelen csataterén is egyre élénkítő tevékenységet folytat. Ebből a szempontból különösen figyelemreméltó, hogy korábbi taktikájától eltérően a német tengeri erők a kereskedelmi hajókkal szemben az ellenséges hadihajókat megkülönböztetett figyelemmel részesítik. Bár ez a fordulat bizonyos mértékben nyilván az ellenséges hajóáratok megritkulásának következménye, igen valószínű, hogy a japán haditengerészet támogatására irányuló szándéknak is része van benne.

Az ellenfél erőinek megosztását célzó törekvések nemcsak a három hatalom együttműködésének irányelveiben, hanem rendkívül érdekes módon a korlátlan cselekvési szabadságot élvező japán haderő taktikájában külön is megfigyelhetők. A japán haderő a délkeletázsiai szigetvilágban gyakorlatilag mindenütt egyszerre támad. Majdnem minden nap csapatokat szállít partra a szigetvilág valamelyik új pontján. Az ellenfélnek így sehol sem marad elég ereje és ideje megfelelő ellenállásra felkészülni, ha pedig mégis elszánná magát arra, hogy erejét egyes stratégiai pontokra vonja össze, hamarosan rá kell jönnie, hogy a látszólag természetellenül elszórt japán partraszállási helyek teljesen bekerítették már. Az, hogy a japán csapatok a szigetvilágnak egyszerre számtalan pontján állnak egyelőre eldöntetlen harcban az ellenséggel, a japán hadvezetőségnek nem okoz gondot. A minden feladatra különölegesen kiképzett japán legénység, mindenütt megállja a helyét, ha pedig felmerül a szüksége, a délkeletázsiai tengert korlátlanul uraló japán haditengerészet-

nek megvan a módja arra, hogy az erősítéseket tetszés szerint adagolhassa.

Vajon tudnak-e a demokrata hatalmak erre az eddigi tapasztalatok szerint rendkívül eredményes taktikára megfelelő ellenlépéssel válaszolni? A washingtoni sajtóértekezleten — talán inkább vigasztalásul, mint komoly taktikai megfontolás alapján — Roosevelt úgy nyilatkozott, hogy a szövetségeseknek Németország, Olaszország és Japán elől egyelőre heves ellenállás mellett vissza kell vonulnia, hogy ily módon támadó erejüket lefokozza. Ez

a taktika azonban, a demokrata hatalmak taktikája, mely csak akkor ígér sikert, ha van remény a támadó fél féltetésére. Am lehet-e arra számítani, hogy az orosz nyersanyagkincsek végleges megszerzése — a bejelentett német tavaszi offenzíva várható eredménye — és a délkeletázsiai szigetvilág, a világ leggazdagabb területeinek végérvényes biztosítása Németország és Japán támadóerejét éppen gyengíteni fogja? A totális háboru nemcsak romboló, hanem építő háboru is, ezt a háborút pedig passzívítással nem lehet megnyerni. (dr. n. 1.)

A hollandindiai dráma utolsó fejezete

Elmenekült a kormány Batáviából

A japánok megközelítették a bandoengi hollandindiai főhadiszállást is úgy, hogy a kormánynak ott sem lesz sokáig maradása — A hollandindiai szövetséges főparancsnokság feloszlata után Wawell tábornok Indiába utazott — Az amerikai sajtó szerint a jávai vereség súlyos csorbát üt az Egyesült Államok tekintélyén

Jáva egyedül küzd

A csendesóceáni háboru első szakasza befejezéshez közeledik. A londoni és newyorki sajtó egyre növekvő aggodalommal figyeli a hollandindiai hadieseményeket, mert ma már kétségtelen, hogy Hollandindia volt az angolszászok utolsó reménye a Csen-les-óceán délnyugati részében folyó gigászi küzdelem kimenetelét illetően. Wawell tábornokot nem minden ok nélkül állították a hollandindiai szövetséges főparancsnokság élére s az a tény, hogy most Wawell megvált a tisztségétől és már Indiában tartózkodik, világosan érzékelteti azt a bomlási folyamatot, mely a hollandindiai hadvezetésben mutatkozik. Jáva egyedül küzd, — valja be kesernyésen az angol sajtó s a helyzetet nem segít az a „böcs” megállapítás, hogy Szingapur eleste után a dolgok idefejlődése előrelátható volt.

Míg London az események vaskövetkezetességét látja a hollandindiai vereségben, Washington a maga részéről presztizs-kérdésnek tekint a jávai csatát. A Fülöp-szigeteken elszenvedett vereségek óta ugyanis itt kerültek először közvetlen érintkezésbe a japán csapatokkal az amerikai szárazföldi, légi és tengeri erők. Az amerikai hajóhad Jáva vizein kudarcot vallott, s ugyanez a sors vár a hárabvetett egyéb amerikai erőkre is. Jáva szigetén hihetetlen lendülettel törnek előre a japánok, elsőpörnek minden akadályt s a nap tragikomikus mozzanatának tekinthető az a körülmény, hogy a hollandindiai kormány elmenekült Batáviából, hogy „biztonságosabb” helyen, a bandoengi főhadiszálláson keressen menedéket: a bandoengi főhadiszállás tőszomszédságában viszont már japán csapatok tevékenykednek nem lehetetlen, hogy a főhadiszállásnak még Batávia eleste előtt máshova kell áttennie székhelyét. Cs ebből-vederbe... ez a hollandindiai kormány sorsa s valahogy ez a helyzet a jávai hadihelyzet tekintetében is: Borneo, Szumatra és Celebesz védelmének fokozása helyett a batáviai kormány Jáva megerősítésére törekedett s most éppen Jávában teljesedik be végzete.

A csendesóceáni hadszíntér legújabb eseményeiről alábbi jelentéseinkben számolunk be:

Jáva: újabb Dunkerque — ezuttal az amerikaiak számára

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A newyorki lapok a legnagyobb aggodalommal figyelik a jávai csatát, melyben az amerikaiak közvetlenül részt vesznek és amelynek kimenetelét illetően ők is felelősek. Amíg az angolok számára Batávia eleste a szingapuri nagy vereség logikus következményének számít, a washingtoni kormány a jávai csatát az Egyesült Államok presztizs-kérdésének tekint. A „New York Times” hangsúlyozza, hogy a szövetségesek teljes hadászati helyzete a Csendes-óceán délnyugati részében Jávától függ és

ha ez az erősség összeomlana, a szövetséges nemzetek a csendesóceáni háboru első szakaszát elvesztették.

Ha az ellenséget nem sikerül kiűzni Jávából, óriási gazdagságra tesz szert s ugyanakkor az Indiai-óceán

felé is megerősíti helyzetét.

Más amerikai lapok élesen bírálják az angol-amerikai hadvezetés „védekező” rendszerét.

A „New York Herald Tribune” megállapítja, hogy az ellenség összpontosított támadásai nyomán a szövetségesek létfontosságú pozíciói egymásután omlanak össze, anélkül, hogy az ellenoffenzívára lehetőség nyílna. A „New York Times” egyik cikke utal arra, hogy

az amerikaiak ma ugyanazt teszik, amit az angolok tettek Dunkerquenél:

„számont vetünk a helyzettel, — írja a lap, — s bár átérezzük teljes sürgősségét, nem hozunk semmiféle határozatot sem”. (Rador).

Batávia védelme kilátástalan

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlőtűző szolgálat közölte, hogy a hollandindiai kormány, „a főváros nagy sebezhetősége miatt” kedden elhagyta Batáviát

és Bandoengbe utazott, ahol a főhadiszállás van.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Nisi” című japán lap különjelentést közöl, mely szerint a Jávában partraszállt japán erők egyes kötelei hétfőn este egy meg nem nevezett helyiségig nyomultak előre. Ez a helység a bandoengi hollandindiai

főhadiszállás tőszomszédságában fekszik.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió közölte, hogy

Sitvell tábornokot nevezték ki a Jáva szigetén levő brit csapatok parancsnokává, melyek főparancsnoka egy hollandindiai tábornok.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlőtűző szolgálat Delhiből származó értesítés alapján közli, hogy

Wawell tábornok megérkezett Indiába

Bombatámadások két ausztráliai kikötő ellen

Sanghaiból jelenti a Német Távírti Iroda: Melbourneból érkezett hírek szerint kedden reggel japán légikötelek Ausztrália északnyugati részén Broome kikötőjét (a Rockbuck-öbölben) és Wyndham kikötőjét (a Cambridge-öbölben) bombázták. A támadások főleg a repülőterek ellen irányultak. Az ausztráliai hadijelentés csak némi kárt vall be. Említést tesz a Broome városára dobott bombákról, majd hangoztatja, hogy Wyndhamban a léghárító és gépfegyverű következtében keletkeztek rongálások. (Rador).

RANGUN ELESTE KÜSZÖBÖN

Tokiói jelentés szerint a japánok gyors szu-

matrai sikere és a japán repülőgépeknek Ranguntól délre kifejtett felderítő tevékenysége azt mutatják, hogy a japánok a hadműveleteket az Indiai-óceánig akarják kiterjeszteni. Beavatott tokiói körök értesülése szerint

Rangun eleste küszöbön van.

A Jáva szigetén folyó harcok a hírek szerint kedvezően alakulnak a japánokra nézve. Az ellenség itt sem a tengeren, sem a szárazföldön, sem pedig a levegőben nem fejt már ki ellentállást. Jáva-sziget északi részén a japán csapatok több fontos közlekedési gócpontot elfoglaltak.

hetősen reménytelennek tartják.

Megállapítják Londonban, hogy a megszálló japán erők újabb partraszállását most már csak légi úton lehet megakadályozni, ugyanakkor viszont rámutatnak arra is az angol főváros holland köreiből, hogy nagy hiány tapasztalható vadászrepülőgépekben.

A védők veszteségei igen nagyok és nincs remény a helyzet javulására.

Hansúlyozzák, hogy nem szabad tulbecsülni a jávai védők erejét.

Jáva helyzete reménytelen — mondják Londonban

Japán tengerészeti körök értesülése szerint február 4. és 28. között a japánok összesen negyvenegy ellenséges hajót süllyesztettek el.

Ebben a számban benne van a február 4-i jávai tengeri csata, valamint a legutóbbi Szurabaja magasságában folyt tengeri ütközet angol-amerikai-holland vesztesége.

Stockholmból jelentik: A „Svenska Dagbladet” című svéd lap londoni tudósítójának közlése szerint Jáva helyzetét az angol fővárosban megle-

Angol bombák Párisra!

A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállás szerdán délben kiadott legújabb jelentése szerint a keleti harcra Szabasztapol környékén a német csapatok által körülrzárt szovjet erők megsemmisítették a kikötést, a német gyűrű azonban a támadások folytán meg szűkebbre zárult és megsemmisítették a szovjet erőket. Az ellenség nagy és véres veszteségeket szenvedett; a németek 940 rogyótt ejtettek, 16 páncélost, számtalan gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltak.

A Donec-szakaszon az ellenség megsemmisítette a hiábavaló támadásait. Német hegyi vadászok megsemmisítettek egy ellenséges lovas hadtestet. Német páncélosok mélyen benyomultak az ellenséges állásokba és súlyos veszteségeket okoztak a boisevistáknak.

A keleti front középső és északi részén az ellenség támadásai eredménytelenek maradtak. A németek helyi támadással kivették a szovjet csapatokat állásaikból. Az SS-Flandern nevű alakulat huszonöt

ellenséges kísérődot megsemmisített. Március 2-án és 3-án a keleti fronton összesen 75 ellenséges páncélost sikerült megsemmisíteni.

A Csatornában német és angol hajók között folyt harcban egy ellenséges gyorsnaszád súlyosan megsérült.

Északafrikában El-Kadrinál, amely a Suez-csatorna mellett fekszik, a németek egy repülőteret támadtak meg és raktárakban, valamint hangároknak jelentékeny tüzeket és rombolásokat okoztak. Számos ellenséges repülőgép a földön semmisült meg. Ezenkívül az elmúlt éjszaka Alexandria katonai célpontjait bombázták.

Ugyancsak az elmúlt éjjel a német öbölben sikerült egy angol bombázót felőlni.

Az angol légierő további támadásai Páris ellen irányultak, ahol a polgári lakosság igen nagy veszteségeket szenvedett.

halottat számláltak. Ugyanezen a vonalrészén egy átfogóan támadó boisevista csoport megsemmisítése folyik.

LÉGIADÓ A KÖZELKELETEN

Amszterdamból jelenti a Német Távírti Iroda: A brit hírközvetítő szolgálat közölte, hogy kedden légiadó volt Gázában (Dél-Palesztina) és Jaffában. (Rador)

Visszavert szovjet támadások

Berlinből jelentik: Német katonai körökből szerzett értesülés szerint a keleti arcvonal északi szakaszának egyik részén nem kevesebb mint

hét támadást vertek vissza a németek, amelyeket a szovjet csapatok egy támaszpont ellen intéztek.

Valamennyi támadás a boisevisták véres veszteségével omlott össze, aminek során háromszázötven

Az olasz sajtó írja:

A riomi per — bohózat

Az igazi bűnösöket nem állítják a vádlottak padjára — A háború elvesztésének okait kutatják: helyett, hogy az ellenségeskedések előidézőit volna felelősségre

Vichyből jelenti a Német Távírti Iroda: A Legfelső Törvényszék kedden délután tartotta a riomi per főtárgyalásának hatodik ülését. Az ülést Caous elnök nyitotta meg és

folytatták Daladier kihallgatását a hadipari mulasztások ügyében.

Ez az ülés sem keltett különösebb érdeklődést. Daladier ezúttal is igyekezett minden felelősséget elhárítani magától. Caous elnöknek Daladierhez intézett első kérdése a párisi körülmények hadipari vállalatok kormánykezelésbe vételére vonatkozott. Az elnök hangsúlyozta, hogy

Daladier nem tette meg a szükséges intézkedéseket a párisi körülmények fegyvergyárak decentralizálása érdekében.

Daladier azt felelte, hogy az akkori nemzetközi helyzetre való tekintettel a hadipari decentralizációja hiába lett volna és a vidéken létesítendő fegyvergyárak felépítése sok időt vett volna igénybe. Ettől eltekintve azonban a mozgósítás elrendelésétől kezdve

nagyarányu decentralizációt hajtottak végre. Ezzel kapcsolatosan a törvényszék elnöke

bővebb felvilágosítást kért Daladier-tól a Schneider-Creuzot hadüzemek államosításáról, mert Daladier ellen egyebek között az is a vád, hogy ezelnék a hadüzemeknek az államosításában politikai okok vezették.

A vádlott visszautasította ezt a vádat s védekezésül a belügyminiszterium egyik bizottságának még 1937-ből származó előterjesztésére hivatkozott, melyben a szóbanforgó üzemek részleges államosítását javasolták. Daladier egyébként ebben az ügyben is elődeiit vádolta. Nyilatkozata után az elnök rövid időre felfüggesztette az ülést, majd az elnök Gamelin tábornokot szólította fel, nyilatkozzék az ellene emelt különböző vádak tekintetében.

Gamelin azonban ismét hangoztatta az első ülésen nyilvánított álláspontját, hogy nyilvános ülésen nem hajlandó védekezni.

A francia összeomlás főbűnősei

Rómából jelenti a Német Távírti Iroda: Az egész római sajtó valószínűs bohózatnak minősíti a riomi pert, mely nem bizonyít egyebet, mint azt,

hogy Franciaország nem változott meg. A „Lavoro Fascista” azt írja, hogy a riomi per azt az eljárást megindítaná, melyre szükség lett

volna, nehogy a vádlottak padjára kelljen hozni az összeomlás igazi bűnösét, nevezetesen a szabadkőműves, boisevista- és zsidóbarát, nemzetiszocialista ellenes és fasiszta-ellenes Franciaországot. (Rador)

MIÉRT KEZDETT FRANCIAORSZÁG HÁBORUT A NÉMET BIRODALOMMAL?

Berlinből jelenti a Rador: Hivatalos nyilatkozat közli: A keddi sajtóértekezleten kérdéseket tettek fel a Német Távírti Iroda diplomáciai szerkesztőjének és a lapoknak a riomi perrel szembeni magatartására vonatkozólag.

Schmidt dr. miniszter, a birodalmi külügyminiszterium sajtóigazgatóságának főnöke ezeket a kérdéseket alapul véve a következőket mondotta:

Egy pert az igazság útján letárgyalni nem érdem, hanem magától értetődő dolog. Ezért joggal várható, hogy ez a per azzal a kérdéssel foglalkozik: miért kezdett Franciaország háborút Németországgal, — s ne azzal a másodrangú kérdéssel, hogy miért vesztette el Franciaország a háborút.

A per kialakulásából az a benyomás alakulhat ki, — mondotta Schmidt dr. — mintha Riómban azt vitatnák, ki készítette elő jobban a háborút. A francia népek emlékeznie kell arra, hogy nagy bűn volt Németországgal háborút kezdeni. A német birodalmi kormány úgy a cseh válság, mint a Lengyelország-ig való konfliktusa idején

közölte Franciaország diplomáciai képviselőivel, hogy Németország mindig erősebb lesz, mint Franciaország s hogy Franciaország ezt a háborút csak nagyhatalmi helyzetének elvesztésével fejezheti be.

BONNET, A KÖPENYEGFORDÍTÓ

A német birodalmi külügyminiszter párisi látogatása alkalmával Bonnet, az akkori francia külügyminiszter kijelentette, hogy

Franciaország keleti kapcsolatainak további bonyolítása helyett saját birodalmával szándékozik behatóbban foglalkozni.

Ez a kijelentés a német-francia megértés alapjául szolgálhatott és Németországnak módot adott keleti problémái revíziójára, anélkül, hogy Franciaországot oly akciók létrejötte veszélyeztette volna, mely háborúra vezethet. Amikor azután a német birodalmi külügyminiszter nemsokára Varsóba látogatott el, Bonnet francia külügyminiszter, Anglia nyomasztására, kijelentette, hogy Franciaország nem lehet érdektelen azzal szemben, amit Németország a franciák szövetségével,

Lengyelországgal szemben tesz.

Ez a magatartás arra bírta Beck lengyel külügyminisztert, hogy az elnyomó politika továbbfolytatására határozta el magát.

ELSIKKAD A LÉNYEG

Schmidt dr. befejezésül a következőket mondotta: A riomi per alapja teljes egészében elhibázott. Ha nem szándékoznak megvilágítani a központi problémát: miért szánta rá magát Franciaország Anglia felhívására, a háborúra, — jobb lett volna meg se kezdeni ezt az eljárást. A riomi per eddigi menete nem egyéb, mint a francia nép és kormánya szégyene.

Széteskörű állambiztonsági intézkedések Braziliában

Buenos Airesből jelenti a Német Távírti Iroda: Mina Caorab állam rendőrsége, — mint a brazil lapok közlik, — sok japán egyént letartóztattak, akiknek lakása a katonai célokra használt utcákra nyíló ablakokkal rendelkeztek. A brazíliai hatóságok egyben az egész ország területén megtiltották az időjárásjelentések és időjárásjelzők közlését. Hasonlóképp megtiltották minden belpolitikai jellegű tudósítás rádió útján történő továbbítását. (Rador).

Angliában tovább keresik a bűnbakokat

A brit légierő vezérfelügyelője lemondott tisztségéről

Lisszabomból jelenti a Stefani-iroda: Mint Londonból közlik, sir Arthur Longhorne repülőbázis-nagy, a brit légierő vezérfelügyelője lemondott tisztségéről. Longhorne lemondását azzal hozzák összefüggésbe, hogy a brit légierő a különböző körzetekben, különösen a keletázsiai hadszíntéren felkészültségük bizonyult. (Rador).

A minisztertanács határozata

A leghigoribban megbüntetik azokat akik titkos szervezetek útján fei akarják borítani a rendet

Bucureștiből jelentik: Március 3-án, kedden Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnökletével minisztertanács volt, amelyen a kormány tagjain kívül a bucureștii rendőrprefektus, az állambiztonsági hivatal vezérigazgatója, valamint a társadalombiztosító intézet igazgatótanácsának elnöke és vezérigazgatója is résztvett.

Petrovici Ion nemzetművelési miniszter ismertette a iasii és cernautii szemleutján szerzett tapasztalatait, majd Petrescu Constantin nemzetművelési államtitkár tájékoztatta a minisztertanácsot a tanügyi adminisztráció decentralizálása, a tanfelügyelők kiválasztása és munkája, valamint

az új tananyag előkészítése és a növendékek nevelése

terén hozott intézkedésekről. Antonescu Ion tábornagy-államvezető tudomásul vette az intézkedéseket és egyben köszönetét fejezte ki az iskolai téren kifejtett munkában megnyilvánuló szellemért és ütemért.

Az államvezető elhatározta, hogy a belügyminiszteriummal együtt

a leghigoribban járjanak el azokkal a tanulókkal és egyetemi hallgatókkal szemben, akik lelkiismeretlen egynék bűnös ténykedésü titkos szervezeteibe lépnek

és olyanok által vezetettik magukat, akik képtelenek résztvenni a nemzet helyes uton való vezetésére indított igaz és nyílt harcban. Azokat az iskolaigazgatókat és osztályfőnököket, akiknek vezetése alatt álló iskolákban, illetve osztályokban rendtelenségek történnek, mással helyettesítik, miután ezzel tanujelét adják, hogy hijjával vannak a rend és fegyelem fenntartásához szükséges energiának és hozzáértésnek.

Bezárják azokat az intézeteket és otthonokat, ahol a növendékekről megállapítják, hogy továbbra is anarchista tevékenységet fejtenek ki.

Ezzel kapcsolatban utolsó figyelmeztetést intéznek a cernautii hittudományi kar tanáraihoz és halgatóihoz azzal a megjegyzéssel, hogy feloszlatták a kart, ha nem értik meg, hogy egyszersmindenkorra befejeződtek a mult rendtelenségei. Intézkedés történt arra nézve is, hogy bármilyen események következzenek, az iskolai év végéig valamennyi tanintézet folytassa működését. A jövőben az agrárreform útján templomok és iskolák tulajdonába került földeket, csak a jelzett célra lehet használni. Ahol ennek ellenkezőjét állapítják meg, a földet állami tulajdonba veszik.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető bejelentette, hogy a most készülő törvény rendkívüli fontosságára való tekintettel mindaddig nem hirdetik ki, amíg a minisztertanács előzetesen és a legnagyobb részlellességgel le nem tárgyalta.

Tomescu Petre dr. közegészségügyi miniszter jelentése után Antonescu marsall intézkedett, hogy a szegénysorsu falusi és városi lakosságnak ingyenesen osszák ki a béluhurut elhárítására alkalmas gyógyszer,

amivel a gyermekhalandóságot kívánják csökkenteni. Kimutatások szerint évente százszáz gyermek hal meg ebben a betegségben. Azonnal végrehajtják a tavaly megkezdett akciót a falusi orvosok jobb életkörülményeinek megvalósítására és ahol lehetséges a megyei prefekturák kezdjék meg az orvosi lakások építését, a háboru után pedig ezeket a munkálatokat teljes egészében hajtják végre. Az új egészségügyi törvény értelmében járjanak el az összes állami vagy az állam által szubvencionált egészségügyi intézményeknél az egységesítés és orvosi kinevezések ügyében: valamennyi orvosi és egészségügyi szolgálatot a közegészségügyi miniszterium alá rendelnek.

Antonescu marsall intézkedett abban az irányban is, hogy

a társadalombiztosító intézetnél egyharmadára csökkentsék az adminisztratív kiadásokat, osszassák fel az összes igazgatótanácsokat és kötelezzék az orvosokat, teljesítsék lelkiismeretesen kötelességüket és ne foglaljanak el ugyanabban az időben két-három állást.

Danulescu munkaugyi államtitkár megbízást kapott a tanoncotthonokban lakó tanoncok vezetésére és nevelésére szükséges intézkedések hozatalára, miután az államvezető által ezen a téren tett megállapítások fájdalmasak. A leghigoribban járnak el azokkal a tanoncotthoni igazgatókkal és felügyelőkkel szemben, akik lelketlenül és lelkiismeretlenül romboló munkát végeznek. Antonescu Ion tábornagy-államvezető hangsúlyozta, hogy

kimélelten lesz a bűnösökkel

A tanoncotthonoknak a tisztaság, fegyelem, atyai gondoskodású élelmezés és nevelés mintaképének kell lenniük.

Végül az államvezető felhívta a belügyminiszter és a románosítási államtitkár figyelmét a menekültek otthonaiban uralkodó rendtelenségekre, kérve, hogy a legrövidebb idő alatt teremtsenek rendet.

A szlovák katonai küldöttség látogatása Brasovban (Brassoban)

Bucureștiből jelentik a Rador: A szlovák katonai küldöttség Turanek tábornokkal az élen kedden a vasutigazgatóság által rendelkezésre bocsátott motorkocsin Braşov (Brassóba) utazott. Az ottani állomáson Savu tábornok fogadta a vendégeket, akik azután látogatást tettek a megyei prefekturán és megtekintették a közigazgatási felügyelőséget. A szlovák vendégek megjelentek a városházán is, ahol a polgármester fogadta és üdvözölte őket. Onnan a repülőgépgyárba mentek, ahol az ünnepélyes fogadtatás után villásreggelin vettek részt. Ezen Savu tábornokkal az élen a Braşov (brassói) helyőrség magasrangú tisztjei is résztvettek. Savu tábornok Öfelsége I. Mihai király és Tiszó dr. szlovák köztársasági elnök egészségére írtette poharát, míg Turanek tábornok pohárköszöntőjében a szövetséges és baráti román népet és hadsereget éltette. A szlovák katonai küldöttség tagjai azután megtekintették a repülőgépgyár legújabb gépeivel rendezett akrobata repülőmutatványokat, amelyek csodálatot váltottak ki a vendégekből. Nem vártuk, hogy azt lássuk, amit most láthatunk, — mondotta Turanek tábornok és melegen üdvözölte egy a derék pilótákat, mint a jelenlevő vezetőket, a tervezőket és mérnököket. A vendégek megtekintették a gyár épületeit és végül Turanek tábornok kijelentette: „Büszkék lehetnek arra, ami itt van, valamint arra, amit itt láhattunk. A tervezők és mérnökeik, akik ezt a nagy művet megvalósították, kezesei a román légi-erő legjobb jövőjének”. A vendégek végül megtekintették a muzeumot, a Fekete templomot és a Szent Miklós templomot. Este az Aro étteremben vacsorát rendeztek a szlovák vendégek üszületére.

Kalandos utazás Newyorktól Rio de Janeiróig

A „Frankfurter Zeitung” egy nemrégben Rio de Janeiroba érkezett utas beszámolóját közli most, aki a Newyorkból Rio de Janeiróig vezető, három hétig tartó tengeri utat minden közbeeső kikötő nélkül egy svéd tehergőzösn tette meg.

— Az Atlanti-óceán e részén — így kezdődik az utas beszámolója — a hajóknak nem kell rémüktől torpedóktól és aknaktól. Mégis, egy ilyen utazás manapság nem olyan egyszerű, mint ezeltört egy esztendővel volt. A hajójáratok megritkultak, így, aki kabinját még májusban megrendelte, legjobb esetben szeptemberben indulhatott utnak.

— Akinek sürgős a dolga, az a Miámból induló repülőgépjáratokat veszi igénybe, repülőgépjáratokat veszi igénybe, repülőgépjáratokat veszi igénybe, repülőgépjáratokat veszi igénybe. Az utas azonban nemigen vihet csomagot magával és a jegy ára is meglehetősen drága: ötszáz dollár. Aki nyugodtan és a veszelés területék elkerülésével kíván utazni, az legjobban teszi, ha egy semleges teherhajót választ, amely azonban néhány utast is vihet magával.

— Mi egy kis svéd tehergőzösn tettük meg az utat, amelynek fehér törzsén messziről láthatóan fel volt tüntetve nemzetisége. Az ut Rioig három hét. Néhány óra eltelté után eltűntek Manhattan felhőkarcolói a ködben és ettől a pillanattól kezdve husz napon át nem láttunk mást, csak eget és vizet. Ugy töltöttük az időt, ahogy éppen tudtuk, — folytatta a svéd hajó utasa elbeszélését. — Mindenki, amennyire csak tehetett, kényelemben helyezte magát. Az utasok, az úgynevezett „Play Suits”-t, egy könnyű nyári öltözetet viseltek, amelyet az Egyesült Államokban, különösen a meleg napokban hordanak. Maga a kapitány is levetette egyenruháját és követte az utasok példáját. A legénység rövid nadrágban dolgozott a fedélzeten, sőtébbmára lesülts felsőtestük úgy fényelt a napon, mint a bronz.

— Amikor átjutottunk az egyenlítőn, természetesen nem maradhatott el a szokásos ünnepség, melynek keretében azokat az utasokat, akik most utaznak át először az egyenlítőn, ünnepélyesen „felszentelték”.

— Már alkonyodott, amikor Rio de Janeiro öble elé érkeztünk. A brazil partok halvány kontúrjai mind elesebbé és világosabbá váltak. Előttünk emelkedett ki a tengerből a „Cukorsüveg” kékes sziklatömege az esti égbolt felé. Mögötte állt meredeken és magasan a Corcovado, a kivilágított Krisztus-keresztel.

— Még nem volt egészen sötét, csak alkonyodott, de a Cukorsüveg mögött már világitott a nagy város milliárdnyi fénye. Hajónk meglassította járását és befutott az öblbe. A környező hegyek, amint közeledtünk, mind magasabbra nyultak s fölöttünk a déli földgömb csillagos egének gyönyörű képe bontakozott ki.

Változások az északamerikai hadvezetőségben

Roosevelt az újabb kinevezéseknél az ellenséges területeken történő hadvezetésre volt tekintettel

Madridból jelentik a Német Távirati Iroda: Washingtonból származó hírek szerint Roosevelt elnök a következő változtatásokat eszközölte az Egyesült Államok hadvezetőségében:

Arnold tábornokot a légierő parancsnokává nevezték ki, Meneir tábornok a szárazföldi hadsereg

parancsnoka lett, Sommerwell tábornok pedig a segédszolgálat parancsnokságát veszi át. Roosevelt elnök e változtatásokkal kapcsolatosan kijelentette, hogy a vezető tisztségeket fiatal, energikus tábornokokra bízta, akiknek a feladata az ellenséges területeken való hadvezetés.

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Holnap a szezon legszenzációsabb filmbemutatója!

Az első vadnyugati pionirok kemény küdelmeit eleveníti meg ZANE GREY izgalmas témájú regényének filmváltozata

A VADMÁCSKA

A főszerepekben **LEO CARILLO, JANE WITHERS**

Ma utoljára 3, 5, 7 15 és 9 30-kor

A senki lánya

ILSE WERNER, HANS STÜWE

Műsoron kívül a legújabb 4 sz. ONC. és UFA-híradó.

HIREK

Timisoara (temesvári) szerkesztőség és kiadóhivatal:
I, Piața Brătianu 3. Telefon: 28--10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17--11.
Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

Az emléktárgy

George Sand (1804—1876) francia író nő nohan-
ti kastélyában példátlan vendégszeretetet gyakorolt
mindenkire irányában. Állandóan seregestül volt nála
vendég.

Egy napon egy fölötté ellenszenves ur, valami
Cador nevű vonult be hozzá vendégül és hihetetlen
szemtelenséggel viselte magát. Reggel megjelent a
konyhában és elrendelte a főszakácsnak, hogy neki
ugyanazt a káposztást éltel készítse, melyet érkezé-
sekor is tálaltak és amelyet kitűnőnek talált. És at-
től kezdve nap-nap után megjelent ugyanaz az étel az
asztalon. George Sand ezt észrevette és megkérdezte

A „FORUM”-mozgó Arad holnapi műsora

ZANE GREY

izgalmas vadnyugati témájú regényének filmváltozata

A vadmacska

a dolog okát, mire elmondták, hogy Cador ur rendel-
te így. Az író jó nevetett a dolgon, de Cador ur-
nak nem szólt semmit.

Végre is több hét után felszedte sátorfáját a cso-
dálatos vendég. Bucsuzáskor azonban még szemtele-
nül így szólt vendéglátójához:

— Bátor vagyok remélni, asszonyom, hogy ad
valami emléket, legyen az akármilyen is, amely engem
azokra a feledhetetlen órákra emlékeztessen, ame-
lyeket itt előlteni szerencsés voltam és visszahozza
emlékembe azt a rendkívül szíves fogadtatást, amely-
ben ön engem részesített.

A bucsuzás a kastély kertjében történt és Geor-
ge Sand, aki ott sétálgatott, pillanatnyi gondolkodás
után így felelt:

— Kész örömmel, uram.

Azzal odaintette a nem messze öntözgető ker-
tész és így szólt hozzá:

— Jean, hozzon Cador urnak egy káposztafejet.

Mindennapi kenyérünket becsüljük meg! Gon-
doljunk a holnapra is! A takarékoság mindenkinek
jól felfogott érdeke!

— Irán és Franciaország között megszakadt a
diplomáciai összeköttetés. Adanából jelenti a Német
Távíráti Iroda: A teheráni rádió közölte, hogy Irán
és Franciaország között megszakították a diplomá-
ciai összeköttetést.

— POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ
KÖTELESSÉGUTEKET az ország iránt, mint aho-
gyan a katonák a harcmezőn megteszik: Jegyezzetek
visszatérési kölcsönt!

— Kihallgatások a miniszterelnöknél. București-
ből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes mi-
niszterelnök március 3-án kihallgatáson fogadta Kil-
linger Maniréd báró bucuresti német, Biering Eric
bucuresti dán és Renato Bova Scoppa bucuresti olasz
követeket, Stelzer Gerhard német követségi tanácsost,
valamint Goetting Friedrich altengernagyot.

— Rokkant- és hadiözvegyjelvény létesítése.
Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap március 2-i
száma rendeletörvényt közöl, amelynek értelmében
a jelenlegi hadjárásban rokkanttá vált személyek
részére különleges jelvény viselését engedélyezik. A
háboruban elesettek hozzátartozói (anya, feleség,
gyermek) is jogot kapnak jelvény viselésére.

— Krakkóban nagy katolikus templom épül.
Krakkóban a háborús gazdasági viszonyok ellenére
új nagy katolikus templom építésének munkálatai
teljes erővel folynak. Az augusztusra tervezett fel-
szentelési ünnepségen a Hedwigskirche, a birodalmi
főváros püspöki templomának gyermekkórusa is sze-
replni fog.

TAKÁREKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

— Japán és amerikai diplomaták kicserélése.
Lisszaboni jelentés szerint Amerika és Japán között
megállapodás jött létre az amerikai diplomaták ki-
cserelésére vonatkozólag. A japán és amerikai diplo-
maták kicserélése Portugál-Keletafrikában, Louran-
co Marquezben történik.

— Pápa adománya az ankarai szegényeknek.
Ankarából jelenti, hogy Pápa ankarai német nagy-
követ ezer török fontot adományozott az ankarai
szegények közötti szétosztás céljára. A kísérőlevél-
ben a nagykövet hangoztatja, hogy ezzel akarja ki-
fejezésre juttatni háláját a Gondviselés és török bá-
rátaik iránt az ellene megküzdött merénylet alkalmá-
ból való szerencsés megmeneküléséért. Az ankarai
főpolgármester köszönetét fejezte ki a német nagy-
követnek az adománnyért.

A „FORUM”-mozgó Arad holnapi műsora

ZANE GREY

izgalmas vadnyugati témájú regényének filmváltozata

A vadmacska

— Az Egyesült Államok támaszpontot építenek
Ecuadorban. Buenos Airesből jelenti a Rador: Arro-
yo del Rio köztársasági elnök az Associated Press
munkatársának adott nyilatkozatában megerősítette
azt a hírt, hogy az Egyesült Államok támaszpontot
építenek Punta Salinasban, az equadori partok nyu-
gati részén. Ez a támaszpont azt a célt szolgálja, hogy
a Csendes-óceán déli részén ellenőrzést végezhesse-
nek. Az equadori kormány mentesítette a vám aló-
l az indozokat az anyagokat, amelyekre az ott állomá-
sozó amerikai csapatoknak szükségük van.

— Aki harminchatszor kötött házasságot. Ma-
russia Larkow, huszonhét éves moszkvai diáklány
rövid öt esztendő leforgása alatt nem kevesebb, mint
harminchat esetben vette igénybe az állami anya-
könyvezeti hivatal szolgálatát. Tizennyolc esetben
házasságkötés, további tizennyolc esetben pedig há-
zasságfelbontás céljából. (MN)

Tavaszkabátokat, ruhákat
fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett váralata

ARAD, Str. Brătianu 2-4 sz. (Minorita-palota) Episco-
pul Radu 10 szám.

— ALHİR SZTALINNAK A PÁPÁHOZ ÍRT
LEVELERÖL: A Vatikánvárosból jelenti a Rador:
Jól értesült vatikáni körök a leghatározottabban cá-
lították azt a hírt, amely szerint Sztalin sajátkezü le-
velet küldött volna a pápának. Ezek a körök megállá-
pitják, hogy ez a hír teljes egészében kitalált.

— Öngyilkosság. Cadin Josif hetvenhat éves
Rusca Montana (ruszabányai) lakos gyógyíthatatlan
betegsége miatt felakasztotta magát és meghalt.
— Halálos baleset. Hateau Maria asszonyt a Se-
verin (Szörény) megyei Labasint (Lábas) községnél
levő kőbányában egy lezuhanó szikla agyonütötte.

— Robbanás egy angliai hadfelszerelési gyárban.
Stockholmból jelenti a Rador: A londoni rádió közlé-
se szerint a brit hadfelszerelési miniszterium jelen-
tette, hogy Anglia északnyugati részében egy hadfel-
szerelési gyárban hétfőn délután robbanás történt.
Az értesülések szerint egy munkás meghalt, két sze-
mély súlyosan megsebesült.

— A politikai gyilkosok klubja. Helsinkiből je-
lentik: Röviddel a Szovjetunió megalakulása után
rendkívül titokzatos, egyben sajtóságos klubot ala-
pítottak Moszkvában. A klub hivatalos neve „A rövid
lándzsák szövetsége” volt. Ennek a sajtóságos egye-
sületnek csak olyan egyének lehetnek a tagjai, akik
nyilvánosan igazolni tudták, hogy legalább egy politikai
gyilkosságot már elkövettek.

— A gazdátlan javak leltározása. Bucurestiből
jelenti a Rador: Az oroszok, repatriált németek és a
Bessarabiából kitelepített zsidók után maradt ja-
vak leltározásának és megőrzésének felülvizsgálására
kiküldött bizottság megállapította, hogy eme tar-
omány csendőrsége különösen kitűnt gyors és körülte-
kintő intézkedések foganatosításával. Az ellenség ki-
verése után, a megmaradt közjavakat a csendőrségek
összegyűjtötték és a törvényes formák betartásával
leltározták, megőrizték és azután az állam rendel-
zésére bocsátották. Antonescu tábornagy-államveze-
tő elrendelte, hogy nyilvános dícséretben részesítsék
mindazokat a csendőrségi közeget, akik ebben az
érdemes tevékenységben résztvettek.

— A barcelonai dokkokban nagy tűz pusztított.
Több raktárépület, amelyben növényi zsir volt fel-
halmozva, leégett.

A „FORUM”-mozgó Arad holnapi műsora

ZANE GREY

izgalmas vadnyugati témájú regényének filmváltozata

A vadmacska

— Visszaélt a társadalmi segélybizottság ne-
vével. Bucurestiből jelenti a Rador: Dumitru Alexiu
volt rendőrkomisár, akit annak idején közökirat ha-
misítás, köztisztviség jogtalan használata és szélhá-
mosság miatt a lasii rendőrség kötelékéből elbocsá-
tottak, legutóbb a társadalmi segélybizottság ne-
vével visszaélve, kétszáz meghívót nyomtatott a bu-
curestii „Roxy” mozgószínházban rendezendő jóté-
konycélú előadás javára. Ezzel egyidejűleg egy nem-
létező nevű rendőrkésztor által írott levelet hamisít-
ott, amelyben „megbízást kapott” a meghívók el-
helyezésére. A volt rendőrkomisár, ezen a réven
kétezer lelig terjedő összegeket csal ki több keres-
kedőtől, Alexiut, akinél vasúti utazásra jogosító
könyvecskét találtak, letartóztatása után átkísérték
az ügyészségre.

— Hetvenegy öngyilkos. A timisoarai (teme-
vári) ügyészség elkészítette a tavaly történt öngyl-
kosságokra vonatkozó kimutatást. Eszerint Timis-
Torontal (Temes-Torontál) megyében beleértve Ti-
misoara (Temesvár) városát is, hetvenegy személy
követett el öngyilkosságot. Az életuntak közül negy-
venkét férfi volt, huszonkilenc pedig nő. Ötven sze-
mély betegsége miatt vált meg az élettől, kettő al-
koholista volt, kettő szerelmi csalódás miatt vetett
véget az életének, egy személy megvakulása miatt
érezett elkeseredésben lett öngyilkos, kettő családi
okok, négy a nyomora felett érzett elkeseredésben,
egy elmezavarában és kilenc más okok miatt vált
öngyilkossá. Az öngyilkosok közül ötvennyolcan
felakasztották magukat, négyen a Bégába ugrottak,
kettő a kutba vetette magát, öten kőszódaoldalt it-
tak, kettő pedig más anyaggal mérgezte meg magát.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

MA! Előadások 3, 5, 7:15 és 9:15-kor MA!

Az év legizgalmasabb kalandor-filmje

„TONTO” a rézbőrűek királya és „REX” a csodaló
I. és II. rész egyszerre

az

Indiánok lázadása

Izgalmas harcok az indiánokkal! Diákoknak engedélyezve!
Uj hiradó Uj hiradó

A Timiş-Torontálmezei prefektúra 1. számú rendelete

Bireescu Nicolae dr. Timiş-Torontál (Temes-Torontálmezei) prefektúra, „tekintetbe véve, hogy a Romániai német Népesoport román állampolgár tagjai közül egyesek, a mai nagy idők parancsszavát meg nem értve, cselekedeteikben és megnyilatkozásaikban túllépték a vonatkozó törvényekben megengedett határokat, — mely cselekedetek a Román Állam törvényes rendjével és szuverenitásával összeegyeztethetetlenek és a román-német együttműködésre káros pszichizist teremtenek, — teljességgel megtiltja a törvények keretein kívüli bármely tevékenységet vagy megnyilatkozást, felhívja a Német Népesoport vezetőinek figyelmét arra, hogy őrkdjének a román Haza törvényeinek tiszteletbentartása fölött, mert az eltéréseket szigorúan megbüntetik”.

— Ujabb hajszja Amerikában a tengelyhatalmak alattvalói és a japánok ellen. Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: Sanfranciscóból érkezett hírek szerint Washington állam felől, Oregon és Kalifornia államokat, valamint Arizona állam egy részét katonai övezetté nyilvánították. Ezekről a területekről kiutasítják a tengelyhatalmak alattvalóit, nemkülönben a már Amerikában született japánokat is. Csak Kalifornia államból 140 ezer tengely-állatvalót és 70 ezer japánt távolítanak el. (Rador)

A kenyér Isten adománya. Becsüljük meg, takarékoskodjunk vele!

— Drágán árulták a kukoricát. — egy-egy hónapi munkatáborot kaptak. Az aradi törvényszék mellett működő szabatászbíróóság egy-egy hónapi munkatáborba való utalásra ítélte Klein Ilona, özv. Timor Mihályné és Maccan Floarea aradi piaci árusnót, mert a kukoricát a megengedettnél drágábban árúsították.

— Négy száz kilométeres gépkocsit épült Burma irányában. Tokióból jelenti a Rador: A japán hadsereg rekordidő alatt készített el egy gépkocsit, mely körülbelül négy száz kilométer hosszúságú és egy thaiföldi támaszponttól Phaung, illetve Mulmein városáig vezet. Az új gépkocsit „jel” szerepet tölt be a burmai fronton tevékenykedő japán erők utánpótlása érdekében.

— Villamos elé vetette magát egy fiatal leány. Bucuresiből jelenti a Rador: Badila Maria tizenkilenc éves bucuresi leány az elmúlt napon a Grivitei uton közlekedő villamos elé vetette magát. Az öngyilkosjelöltet súlyos állapotban a Filantropia-kórházba szállították. Tettenek oka ismeretlen.

— Adományok Aradon. Szegény aradi családok felsegélyezésére az aradi magyar népközösségnek a Déli Hírlap útján N. N. (Arad) 1000 leit adományozott. K. E. a nyomorgó aradi családnak a Déli Hírlap útján 200 leit juttatott. Az összegeket átadtuk az illetékeseknek.

— Hol vannak az angol gépek. Stockholmból jelentik: Az „Aftonbladet” jelenti Melbourneból: Rendkívül jellemző az a visszahatás, amelyet Beaverbrooknak az a kijelentése tett Ausztráliára, mely szerint Anglia már eddig állítólag kilencezer repülőgépet küldött szövetségeseinek. Ausztráliában ma lépten-nyomon hallani a kérdést: „Ide ezidáig egyetlen gép sem érkezett ezek közül, vajjon hol vannak hát ezek a gépek?”

— Ideggyógyintézetű apolt öngyilkossági kísérlete. Sibiából (Nagyszebenből) jelentik: Istrate Petre, aki a sibiui (nagyszebeni) ideggyógyintézetben apoltás alatt, az elmúlt napon egy apolt kísérletben a rendőrségre ment, hogy egy bizonylatot kívánjon. Istrate adott pillanatban az épület második emeleti ablakából kivette magát és mindkét lábát elverte. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— Mozik a pályaudvaron. A holland vasúti mozgómozgófilmszínházakat létesített a pályaudvarokon a várakozó közönség részére. Ivenkor husz perces filmeket mutatnak be. Egy másik újfajta mozi viszont az egyik vasúti állomás nyert elhelyezést és Utrechtben lesz az első előadás.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, március 5-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dan (a nagy kórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (a vasútállomásnál szemben).

Mozi

Csütörtök, március 5-én a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Maria Antoinette, Forum: A senki leánya, Uránia: Az indiánok lázadása.

— A TELI SEGÉLY támogatása: keresztény felekezeti kötelesség. Aki a téli segély nem és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— Hetvenezer kínait tartóztattak le Szingapurban a japánok. Szingapurból jelenti a Domei iroda: A városban folytatott tisztogatási művele ek során a japánok eddig 70.699 kínait tartóztattak le.

— Amerikai ezredes háborus könyve. Buenos Airesből jelenti a Stefani-iroda: „A háborút nem lehet védekezéssel megnyerni!” — címmel Newyorkban, Herman ezredes tollából, háborus könyv jelent meg. A szerző hangsúlyozza, hogy az angolszások biztosan elveszlik a háborút, ha nem kezdenek azonnal támadó szellemben gondolkodni és cselekedni. (Rador).

— Aradi rendőrségi hírek. Nichifor Todor lakás nélküli munkás Borbély József cipészről egy pár bakancsot lozott, amelynek az értéke 8000 lei. — Spiriescu Lia bűnöszt tett a rendőrségen, hogy az aradi Palace kávéházban ellorták retiküljét, amelyben 50 ezer lei értékű ékszer volt.

— Argentínában korlátozták a gumiöveszítést. Buenos Airesből jelenti: az argentin kormány rendeletet adott ki a gumiárak gyárítására és korlátozására nézve. A gumiabroncsok a rendelet hatálya alá esnek.

Szikla zuhant a templomra

de a hívek valamennyien szerencsésen megmenekültek

Berből jelenti a Stefani-iroda, hogy a Rhone balpartján levő Saint Maurice svájci helységben rendkívül érdekes baleset történt, melynek szerencsére egyetlen áldozata sincsen. A Rhone völgyében fekvő templomcsúcsára hatalmas szikla zuhant és súlyosan megrongálta a templomtoronyt. A templomban éppen istentiszteletet tartottak, de a bentlevőknek csodálatosképpen semmi bajuk nem történt. (Rador).

CORSO

(ARAD)
Tel. 25-4

Előadások 5, 5, 730 és 130-kor
Vasárnap d. e 11 órakor matiné

Ma!

Ma!

Sikerült lejrhatatlan áldozatok árán megszereznünk a világ legnagyobb filmesodáját. E film két milliárd lei költséggel 5 éven át készült s 6 hónap óta minden világvárosban óriási sikerrel vetítik. — A film felvételeinek külső része a francia kormány engedelmével VERSAILLESBAN, TRIANONBAN és PÁRISBAN készült. — A film tökéletes kivitelben felőléli MARIA ANTOINETTE gyermekkorát a bécsi császári udvar méltóságjeljes pompájában, képletes esküvője a bécsi Szent István templomban, találkozása XVI. Lajossal a compiegnei erdőben, a versaillesi leirhatatlan pompájú esküvő, káprázatos bevonulása Párisba, hatalmas fényűzéssel és pompával teli estély versaillesi palota 100 termében, találkozása DUBARRY grófnővel, könnyelmű élet és szinjátság a TRIANONI kastélyban, a hallatlan méretű és pompájú koronázás. A fényűző élet megszűnése, bevonulás a TUILLERIAKBA, bezárása a TEMPLEBE. XVI. Lajos lefejezése a guillotint működésének kezdete, bezárása a conciergerie-be, a nagy pör tárgyalása, az utolsó útja a guillotinhoz.

A filmnek 10.000 szereplője és 172 beszélő és külön szereplő színésze van

MARIA ANTOINETTE

a rokoko királynője

Főszerepben:

NORMA SHEARER TYRONE POWER JOSEF SCHILDKRAUT



A legujabb egyesített O. N. T és Ufa hirdók. — Jegyelővét mindennap d. e. 11—1 között. Telongás elkerülése végett jegyről mindenki előre gondoskodjon.

Különös házasság

Szokatlan formák között kötöttek meg a napokban egy házasságot megszállott és megnevezett Franciaország határán. Maurice Have a véglegény a megszállott területen lakik, szépséges menyasszonya Margaret Khartal pedig a megnevezett területen. A határátlépési igazolvány megszerzése hosszabb ideig tartott volna, a szerelmes fiataloknak azonban igen sürgős volt a házasság. Így egészen szokatlan formák között történt meg a polgári házasság. A fiatalok megjelentek a határon, ugyanekkor megérkezett a legközelebbi városka polgármestere is, hogy elintézzék a hivatalos formákat. Sűrű pelyhekben hullott a hó, fehér volt a táj, ameddig csak ellátott a szem. De ez nem zavarta a szerelmeseket. A ceremónia végén boldogan összeültek, majd ismét búcsút mondtak egymásnak egy időre, míg elkészül a határátlépési igazolvány. Akkor majd végérvényesen együtt lesznek az ime már törvényes házaspár.

Mindennapi kenyérünket becsüljük meg! Gondoljunk a holnapra is! A takarékoság mindenkinek jól felfogott érdeke!

— Egy híres hamburgi család. Hamburgból jelentik: Hans Jürgen von Trauwitz-Hellwig hadnagynak az első osztályú vaskeresztel történt kitüntetésével egy híres hamburgi család negyedik nemzedéke viseli most már a magas kitüntetését. A most kitüntetett hadnagy dédnagyapja, v. Hellwig kapitány, aki a kitüntetett négy nemzedék sorát megnyitotta, ettől tekintve arról is nevezetes, hogy ő volt az, aki a vaskeresztnek 1813-ban történt megállapítása után ezt a kitüntetést elsőnek kapta meg. A hős kapitány egyébként már hat évvel a vaskereszt első osztályával történt kitüntetése előtt a „Pour le mérite” tulajdonosa volt, amelyet Luja királyné Tilsitben személyesen nyújtott át neki a következő szavak kíséretében: „Ha mindenki úgy megtette volna kötelességét, mint Ön, akkor most nem lennénk itt!”

— A iowai érsek nyílt levele. A iowai (Egyesült Államok) érsek — mint a „Chicago Daily Tribune” írja, nyílt levélben kiméltlen támadást intézett Roosevelt elnöknek Sztalint, támogató politikájá ellen. Az egyházfőjedelm nyílt levélben többek között ezeket írja: Egész sereg zavaros felfogás és még zavarosabb irányító vélemény uralkodik nálunk a kommunistáknak való udvarlás elkeseredett üzletével kapcsolatban. A szovjet gyilkosokat mindenáron tisztai a igyekeznek mosni és megkísérik, hogy szenteket csináljanak belőlük. Egészen természetes, hogy a legkeresztényebb elvek elárulása az egyháznak vezetőit is szőlásra bírta. Biztosan merem állítani, hogy hogy millió és millió amerikai hívő lélek újabb hitet és bátorságot fog meríteni abból, hogyan az egyház, a kormányának hipokrita hiteltelensége és csalárdtsága ellen állást foglal. Ezt a borzalmas forradalmi közösséget, amely valamennyi keresztényi elvet elviselhetetlen módon kigunyol és hazánk véres megbélyegzését jelenti, feltétlenül meg kell szüntetni.”

— A török nemzetvédelmi minisztérium költségvetése. Isztambulból jelenti a Rador: A török nemzetvédelmi minisztérium 1942—1943. évi költségvetése több mint 101.995.000 török fontot tesz ki az előző évi 77.995.000 török fonttal szemben. A török nemzetvédelmi minisztérium ezenkívül még egy százmillió török fontos rendkívüli költségvetéssel is rendelkezik, amelyet rendkívüli hitelekkel fedeznek.

— Szovjet keresztnevek. Helsinkiből jelentik: A szovjet belügyi népbiztoság 1927-ben bocsátotta nyilvánosságra „A szovjet kormány által jóváhagyott keresztnevek jegyzékét”, Ebben a jegyzékben többek között a következő nevek szerepelnek: (hírnévük részére) Barricado, Radio, Taylor, Desmoulin, Kean, Spinoza, Lincoln, Bakun, Trotz, (Bakurin és Trotszkij után) Nekrass, Kossuchko, Voltaire, Javois, Kolumbus, Grachus, Spartakus stb. (nőnevek részére) Barrikada, Proletaria, Puritza, Ninel, Lunatschara, Akadémia, Amnistitia, Jaurésa és Belbelina. (MN)



Japán fiúk vándoruton

SPORTSEMÉNYEK

Gunder Hägg mint sifutó is világklasszis lehetne

Februárban Valadalenben üdültek a svéd közép- és hosszútávutók. Valadalen minden kényelemmel felszerelt, gyönyörű vidéken fekvő sportközpont. Ide járnak üdülni a svéd sportolók, itt tartják ujabban az atléta gyülekezeteiket, táborozásokat. Most a távutók tanyáztak Valadalenben Gösse Holmérnak, a svéd olimpiai edzőjének felügyeletével. A nagy hóban nem tartottak futóedzést, ez nem is tartozik a svéd távutók téli foglalkozásához. Annál többet gyakoroltak és igen sokat szedtek. A táborozás befejezésével 11 km-es távon sifutóversenyt is rendeztek. Ennek eredménye a következő:

1. Hägg 44:25, 2. Hellström 48:26, 3. Arwidsson 48:37, 4. S. Larsson 50:25, 5. Jansson 55:03, 6. Östbrink 55:47, 7. Malmberg 55:53, 8. Ahlsén 57:30, 9. Ljunggren 1:03.

Mint az eredményből is látható, Hägg két klasz-

szással volt jobb a többinél. Versenyen kívül elindult Hemmingsson, Dahlquist után Észak-Svédország legjobb sifutója és 43:25-ös idejével mindössze egy perccel előzte meg Hägget. Ő mondta a verseny után:

— Hägg pompásan siel. Itt is a legjobb között lenne, ha rászánná magát a sifutásra.

Még jobb véleménnyel van Hägg si-képességeiről Holmér. Ő a sispörtyben is komoly szakembernek számít. Szerinte:

— Hägg csodálatos képességű sifutó. Ha komolyan edzene a sifutásra, egy-két éven belül verhetetlen lenne a rövid siverenyeken, 18 km-ig bezárolag.

Hägg tehát választhat, hogy salakon folytatja-e a világsucus vadászatot, vagy áttér a hóra. A valószínűség mellett szól, hogy egyelőre megmarad az atlétikánál.

Hosszu szünet után szombaton nagy ökölvívó mérkőzést rendeznek

A Chinezul-CAMT és CFR közös rendezésben szombaton este 9 órai kezdettel nagyszabású ökölvívó diadalt bonyolít le a Lyra-teremben.

A mérkőzés során a Chinezul-CAMT és CFR legjobb öklözői szállnak szorítóba, összesen mintegy 6—7 pár. A viadal kiemelkedő eseménye Niculescu, volt bucureştii bajnok és Gilicze, volt bánági bajnok összecsapása lesz.

A jónak ígérkező, hosszú idő óta első ökölvívó mérkőzés iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Sporthírek mindenfelől

Kopenhágában Hweger kisasszony csúcseredmény javítást kísérelt meg 500-as távon, de nem sikerült, eredménye 5:58,6 volt.

A magyarok két kiváló uszóját, Tátost és Elemérit a svédek március 22—29-ig tartó időre meghívták Svédországba, ahol öt versenyen indulnának.

Perényi-Pecsovsky, a NAC-ban jobbfedezetet játszó Timişoara (temesvári) labdarugó, már részt vett az utánpótlás B csapatának edzőmérkőzésén a magyar válogatott ellen (Az eredmény 3:4 volt) és a csapat legjobbjai közé tartozott.

Tenisz Európa-bajnokság megrendezéséről innak a németek. A híradás szerint a Boroszlóban nemrég lezajlott háborús ökölvívó EB mintájára rendeznék meg a tenisz EB-t is.

Az olasz góllövőlista élén legutóbb ez volt a helyzet: 15 gólos: Boffi (Milano), 11 gólos: Lustha (Juventus), 9 gólos: Amadei (Roma), Piola (Lazio).

Davosban 300 résztvevővel 11,2 km-es távon sifutóversenyt rendeztek, amelyet Mathis nyert meg 14 perces idővel.

Március 7-én Torinóban magyar—olasz vívóverseny lesz.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 5

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.10 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 19.10 Művészeti szemle. 19.20 A hangverseny folytatása. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.05 Katonai rádióposta. 20.30 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Nők félórása. 21.25 Zenekari hangverseny. 22 Hírek, sport. 22.20 A hangverseny folytatása. 25 Filmzene. 23.15 Könnyű és tánczene hanglemekről.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Könnyű zene hanglemekről. 11.20 Balett-zene. 11.40 Zsoldos László két elbeszélése. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 14 Cigányzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Gordonkahangverseny. 15.40 Felolvasás. 15.50 Fűzi Matild énekel. 16.15 Ruszin műsor. 16.45 Hírek. 17.15 Melles-zenekar hangversenye. 17.45 Mezőgazdasági előadás. 18.10 Kétszongorás hangverseny. 18.40 Felolvasás „Hogyan lett Japán világhatalom” címen. 19 Hírek. 19.20 Zenés műsor. 20.20 Márai Sándor felolvasása: Utközben. 20.40 Cigányzene. 21.40 Hírek. 21.45 Vidám egyfelvonásos. 22.10 Tánczene. 22.35 A rádiózenekar hangversenye. 23 Idegennyelvű hírek. 24 Hírek.

Budapest II: 17.50 Szalonzene. 18.35 Gyorsírási tanfolyam. 19 Hanglemek. 19.30 „Figaró házassága” című opera közvetítése. 21.05 Hírek.

PÉNTEK, MÁRCIUS 6

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Hanglemek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Német-román katonaóra. 19.20 Olaszország órája. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.05 Katonai rádióposta. 20.30 Hang-

mezek. 20.40 Előadás. 21 Operaelőadás közvetítése. Az első szünetben 21.45 Hírek, a második szünetben 22.26 Sport. 23.25 Hanglemek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Hanglemek. 11.20 Anday Piroska énekel. 11.40 Orvosi felolvasás az érelmeszesedésről. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 14 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.15 Rádióposta. 16.45 Hírek. 17.15 Finnországi élmények, utelírás. 17.45 Enekkari hangverseny. 18.10 Német műsor. 18.30 Cigányzene. 19 Hírek. 19.20 Zongorahangverseny. 19.40 A Filharmóniai Társulat hangversenye. Szünetben kb. 20.35 Sporthírek. 21.40 Hírek. 22.10 Kedvenc hanglemek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 17.15 Operarészletek. 18.30 Felolvasás. 19 Cigányzene. 19.30 Két elbeszélés. 20 Hírek. 20.10 Könnyű zene. 20.40 Mórucz Zsigmond egyfelvonásos. 21.15 Cigányzene.

SZOMBAT, MÁRCIUS 7

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Zenekari hangverseny. 19.10 Irodalmi szemle. 19.25 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.05 Katonai rádióposta. 20.30 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Hanglemek. 22 Hírek, sport. 22.20 Kávéházi zene. 23.20 Könnyű- és tánczene.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Felolvasás. 11.40 Műzeumismertetés. 12.10 A rendőrszolgálat hangversenye. 14 Művészletek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.20 Cigányzene. 16.10 Ifjúsági félóra. 16.45 Hírek. 17.15 Tánczene. 18 Felolvasás. 18.20 Némethy Ella énekel. 18.35 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Felolvasás „Burma, Malájföld” címen. 19.45 A rádiózenekar hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Szalonzenekar hangversenye. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Tánczene. 24 Hírek.

Budapest II: 17.30 Mezőgazdasági felolvasás. 18 Cigányzene. 18.40 Némethy Ella énekel. 19 Szórakoztató lemezek. 20 Hírek. 20.20 Vonósnégyes. 21.10 Csevegés. 21.35 Tánczene.

KÖZGAZDASÁG

Hollandindia világgazdasági jelentősége

Hollandindia kerekén hetven milliónyi lakossága millió négyzetkilométert népesít be. Nagyságára nézve ötvenhatszor akkora, mint az anyaország és négyzetkilométerre átlag 32 ember esik. A lakosságból kerekén 240.000 európai, legnagyobb részét hollandok, mintegy 1.2 millió kínai, a többi benszülött.

A holland gyarmatbirodalom magvát Jáva alkotja.

Először már maga a rendkívül nagy népsűrűség is: Jávában 350 ember él egy négyzetkilométeren. Világnak nincsen ennél sűrűbben lakott mezőgazdasági területe. Jáván kívül Szumatra, Borneo — az anélkül birtokban lévő keskeny északi csík kivételével — Celebesz, a Kis-Szumda szigetei, a Molukkok és Nyugat-Guinea, ezenkívül pedig ezernyi apró sziget alkotja a holland gyarmatbirodalmat, melynek északi irányú kiterjedése megfelel Svédország és Olaszország, nyugat-kelet irányú kiterjedése pedig Irán és a Kaukázus távolságának.

A nedves egyenlítői éghajlat és a vulkanikus eredetű talaj a kedvező mezőgazdasági fejlődés minden feltételét biztosítja.

Hollandindia gazdasági jelentőségének kezdeti nagy hátránya volt, hogy Európától való távolsága négyszer akkora volt, mint a nyugatindiai szigetek néger rabszolgáktól művelt ültetvényeié. A keleti csatorna megnyitása után azonban a helyzet nyegesen javult.

JÁVA KAVÉÜLTETVÉNYEI

Több jövedelmet hoztak, mint magának a kávé hazának ültetvényei. Körülbelül 1870 óta Jáva és Szumatra egyes részei a legmagasabb színvonalon álló trópusi mezőgazdasági területeknek számítanak. Kivétel szempontjából Hollandindia legjelentősebb mezőgazdasági terményei: a cukor, kávé, kakaó, tea és kacsuk. Termelésük elsősorban európai vezetés alatt álló nagy ültetvényeken történik, de a benszülöttek egyszerűbb színvonalon álló termelésének is nagy a jelentősége. A hollandindiai mezőgazdaság legjövendőbb ága jelenleg a cukortermelés, melynek főterülete Közép- és Kelet-Jáva. Ezek a területeken a cukrot rizszel felváltva termelik. A rizs azonban csak a benszülött lakosság életségükének fedezésére elegendő, míg a cukortermelésből, mely a világ össztermelésének 5—10%-át teszi ki, Dél-Ázsia, Japán és Új-Zéland irányában bőven jut kivitelre. Jáva, Szumatra, Bali és Celebesz kávétermelése eredeti jelentőségéből,

a közép- és délamerikai államok versenye miatt sokat veszített;

világtértermelésnek már csak 5—7 százalékát teszi ki és erősen visszafejlődőben van. Ezzel szemben teatermelésének jelentősége állandóan növekedett.

A JÁVAI ÉS SZUMATRAI TEA

Minősége semmivel sem marad a híres assami és ceyloni tea minősége alatt, a teacserjék ápolása és feldolgozása terén pedig a világ egyetlen teatermelővidéke sem versenyezhet Hollandindiaival. Jáva és Szumatra teatermelése a világtértermelés 20 százalékát teszi ki.

Ami a dohánytermelést illeti, világgazdasági jelentősége csak a Deliben termelt szivarfedőlapoknak, melyeknek minősége versenyen felül áll. Ez a monopólium a szumatrai dohánynak állandó magas árat biztosít, melynek fenntartásáról Hollandia termeléskorlátozó rendszabályokkal gondoskodott. A többi dohányfajták termelése a benszülöttek kezében van és a világkereskedelemben nem játszik szerepet.

A HOLLANDINDIAI DOHÁNYÜLTETVÉNYEK

jelentősége azonban elsősorban gazdaságföldrajzi vonatkozású: 1870 után a sűrű szumatrai ősei ők kiirtásával nyert mezőgazdasági területek termékenységet először a dohányültetvényeken próbálták ki. A munkáshiány problémáját kezdetben kínaiak bevándorlásával próbálták megoldani, 1890 óta azonban a tulnépesedett Jáva kivándorló részesültek előnyben,

1930 óta pedig kizárólag jávaiak kaphatnak már bevándorlási engedélyt. A növényi zsirok termelése terén kezdetűl fogva a kókuszpálma szárított husa, a kopra áll az első helyen. A benszülöttek első gyümölcsfaja a kókuszpálma volt és ültetvényeik ma is széles sávban szegélyezik a partokat. A koprakivitel állati takarmányként elsősorban az anyaországba és Dániába irányult és Európában került feldolgozásra is. Mivel az Afrikából Hollandiába áttelepített olajpálma olajának szállítása tartályhajókon történik és ezzel jóval olcsóbb, az utóbbi időben a kopra vásárlására

A PALMAOLAJ

emelkedett nagyobb jelentőségre. Szumatra szigetei egymagában a világtértermelés 20 százalékát szolgáltatja. Az olajpálmaültetvények kiterjesztésére irányuló erőfeszítések eddigi eredményei alapján számítani lehet arra, hogy a termelés öt év alatt megkétszereződik.

Holland-India értékes kiviteli cikkei közé tartozik a kapok is, mely pártától elkülül szolgál. A kapoktermelés terén Holland monopolisztikus helyzetét élvez és termelése kizárólag a kivitel gazdagítja.

A rostonövények sorában fontos szerep jut még a Mexikóból és Kelet-Afrikából betelepített szizalagave termésének, a szizalnak is, melyből Holland-India a világtértermelés 5 százalékát szolgáltatja.

KAUCSUK, CINN, KÖLÖLAI

A Maláj-félsziget mellett a hollandi szigetvilág

Bolgár intézkedések a bankjegy-tezaurálás ellen.

A bolgár pénzügyminiszter előterjesztésére minisztertanácsi naplóval kimondták, hogy a jövőben tilos fizikai és jogi személyeknek bankjegyeket tartani a bankok páncélszekrényeiben. A jelenleg ottlevő bankjegymennyiséget az érdekeltek kötelesek tizenöt napon belül valamely hitelintézet nyílt számláján elhelyezni. Az intézkedés az első lépés a bankjegyek tezaurálása ellen.

Árkormánybiztoság Olaszországban.

Királyi rendelettel országos árkormánybiztoságot létesítettek Olaszországban, amelynek elnöke Mussolini miniszterelnök. A bizottság tagjai a fasiszta párt főtitkára, a pénzügyi, földművelésügyi, közlekedési, kereskedelem és deviza-, valamint a területi miniszter, úgyszintén a fenti minisztériumok államtitkárai és a szakmai testületek elnökei.

Hivatalos devizaárfolyamok.

(Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márká 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márká 2.50—2.50, olasz líra 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

vezet a kaucsuktermelés terén is, mely a világtértermelés negyven százalékára rug.

Holland-India bányászataiban világgazdasági szempontból a cinnek jut a legnagyobb jelentőség.

A világ cinntermelésének 20 százaléka innen kerül ki.

Az ujonnan feltárt készletek legalább még további 20 évre biztosítják a termelést. A főlelőhelyek Bangka, Billiton és Singkep.

Világgazdasági és egyben világpolitikai tekintetben azonban gazdag ásványolajtermelése biztosítja Hollandindianak a legnagyobb fontosságot. Észak-Szumatrától kezdve Jáván és Ceranon át egészen Új-Guineáig, majdnem mindenütt vannak Hollandindianak olajforrások.

A legjobban kiaknázott lelőhely jelenleg Dél-Szumatra.

A hollandindiai ásványolajtermelés fejlődését, mely az 1893-ban termelt 82.000 tonnával indult meg, a következő táblázat szemlélteti:

1903-ban	790.000 tonna
1913-ban	1,526.000 „
1923-ban	2,833.000 „
1933-ban	5,527.000 „
1937-ben	7,390.000 „
1938-ban	8,000.000 „

1938-ban Hollandindia az olajtermelő országok sorában az Egyesült Államok, a Szovjet-Unió, Venezuela és Irán után az ötödik helyen állott.

Ezekhez az adatokhoz nincs sok hozzáfűzni való; Hollandindia a világ gazdaságilag legfontosabb trópusi területei közé tartozik. A kép kiegészítéséhez azonban meg kell még említeni, hogy nagyon sok téren a termelés eddigi mesterséges korlátozások alatt állt és még nagyon sok feltárási lehetőség vár kiaknázásra.

A kerekén hetven millió lakost számláló szigetvilágnak alig van ipara, pártatlan nyersanyaggazdagságával tehát a legideálisabb üzletfél bármely ipari ország számára.

A folyamatban lévő háborus fejlemények irányvonalát követve nem nehéz megállapítani, hogy ez az üzletfél minden valószínűség szerint hamarosan nem a holland anyaországra, hanem Japánra lesz és azt is biztosra lehet venni, hogy Japán egy lehetőséget sem hagy majd kiaknázatlanul. (MN)

Határidő napló

MÁRCIUS 7:

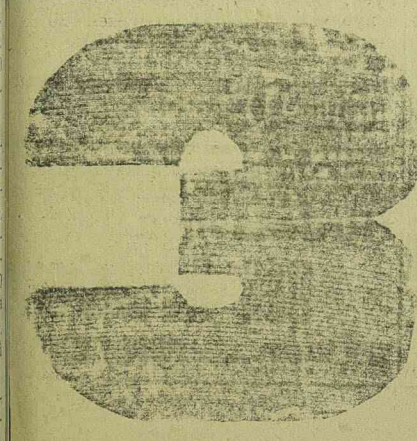
Belföldi cérnagyárok birtokában lévő cérnakészletek kétharmadáról beadandó bejelentés határ ideje. A bejelentést a nemzetgazdasági minisztérium inténdanturájához (Ministerul Apararii Nationale, Directia Intendentei) kell küldeni.

MÁRCIUS 10:

Kertészek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő. Ocskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

MÁRCIUS 15:

Az 1942—43. pénzügyi évre szóló adóvallomások benyújtásának utolsó napja. Huszezer lei jutalmat kapnak minden vagon buza és tizenötezer leit minden vagon árpa és sörárpa után azok a termelők, akik eddig a napig felajánlják vagy átadják gabonájukat az államnak. Gyapottermelők kötelesek a bevetett területen a termést betakarítani és további öt napon belül beszolgáltatni a „Romanocoton” társaságnak. Cipőgyárak, tüzetek és műhelyek kéthetenkénti bejelentési kötelezettsége lejár. Be kell jelenteni külön feltüntetve a férfi-, női- és gyermekcipőket. A bejelentés a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához juttatandó el.



nap mulva az állami sorsjáték V. osztályának húzása

Itt a nagy lehetőség! Vegyen részt a milliós nyeremények húzásán azzal, hogy új sorsjegyet vásárol és a régiét megújítja.

156,850.000 lei értékben és egy jutalom (egészben vagy oszthatóan) 5,000.000 lei

A Timişoara (temesvári) városi mozik mai műsora

CAPITOL

ANYASZIV...

Csodás, mély értelmű, drámai életkép... Minden, am az anyaság zenéjében benne van

FRANCISKA KINZ

az új sztár játékában

Országos bemutató Timisoarán!

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

THALIA

Első szerelem... Első szenvedés

Frank Wedekind gyönyörű „Liebeleil” c. darabjának testvérfilmje! CARL RADAUZ (Stukas Wunschkonzerter) és CARLA RUSP gyönyörű szerelmi románc. PAUL HÖRBERGER parádés szerepe! Rendezte Arthur Maria RABENALT

APOLLO

A titok nyomában

Nagy detektívfilm gyönyörű zenével, melynek főszerepe

FERDL WEISS

FRITZ KAMPERS és HANS STÜWE játsszák
Humor Cselekmény

Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor is

Apróhirdetések

Alkalmazás

Keresek két személyes komoly, egyedülálló, idősebb nőt, aki tökéletesen főz és könnyebb háztartási munkát is vállal. Nagyon jó fizetés. Érdeklődni: Georg Meyndt, Braşov (Brassó) Regele Carol-utca 34. (3414)

Tisztviselőnt kereskedelmi ügyekben jártasat, nyelvismerettel azonnalra keresünk. Ajánlatokat „Komoly munkakerő” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérünk. (512)

Fényképészt, jó munkakerőt, (lehetőleg nőt) azonnalra alkalmaz Foto Horváth, Haşeg (Hátszeg) (3421)

Középkorú, önálló vállalkozó, háztartásvégzésre házvezetőnőt keres, aki a gazdaság vezetésében is jártas. Fényképes ajánlatokat a következő címre lehet küldeni: Laczkovics Albert, Sighisoara, Cornest utca 54. Tarnava Mare. A fényképet az ajánlókhoz viszszaadják. (3415)

Keresek megbízható, szorgalmas, katonamentes, a kertészet minden ágában jártas kertészt, gazdasági iskolát végzett előnyben és zöldségtermeléshez érő, szorgalmas házaspárt, továbbá megbízható mindenest nagyobb háztartásba (esetleg gyerekkel is), valamint fajtiszta angora-nyulat fülpamaccsal megvételre keresek. Szabó Józsefné, Sibiu (Nagyszében) Dorobanţilor utca 31. szám. (3419)

Fizetőlányokat angolmunkára azonnalra felveszek. Kiss női szabó, Arad, Eminescu utca 10. szám. (1626)

Tisztviselőt hadmentest, jogi és kereskedelmi ügyekben jártasat, három perfect nyelvismerettel azonnalra felvesszünk. Ajánlatokat „Agilis” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérünk (510)

Keresünk moziiségépészt. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca ca 8. szám. (1613)

Nőfodrászt, jó vizondolót és egy manikűrasszonyt felveszek, Salon Susana, Arad, Baritiu utca 39. (1639)

Erbélyegédet, fiatal és tanuló felvesz Jäger fodrász, Arad, Ferdinand körút 17. (1637)

Műstoppolást szakszerűen jutányosan vállalok. Kremmer Miklós szabó, Arad. (volt Földes palota). (1642)

Tisztességes bejárónő délelőtt 9—11-ig koszt nélküli felvétetik, Arad. Cosbuc utca 21 Wolf. (1644)

Háznesterpárt keresek, Cim: a timisoarai (temesvári) kiadóban. (1528)

Állást keres

Íróasztalasszony, ki a román, német és magyar nyelvet bírja, gépiráshoz és minden irodamunkához ért, egy helybéli vállalatnál állást keres. Pénztárosnőnek is menne. Timisoara (Temesvár) Rusu Sireanu utca 10. ajtó 3. (516)

Adás-vétel

Bútorok, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara (Temesvár) IV. kerület, Küttl-tér 2. szám alatt, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3411)

Régi kis háromszobás magánház gyümölcsösökkel 550 ezer leleiért eladó, Arad, Str. Blanduzie 35

Gumihulladékot minden mennyiségben, a legmagasabb árrban vásárol „Arena” gumipar autorizált gyűjtőhely, Timisoara (Temesvár) IV., a Traian-hiddal szemben. (446)

Kisebb bérház gyümölcsösökkel eladó, nem zónában, ügynökök kizárva. Érdeklődni telefonon Timisoara (Temesvár) 28-96. (3417)

Bérház. husz éve épült, masszív, sziv, jókari an levő, öt teljes lakással cca 300 négyö öl kerttel és 60 gyümölcsfával, bekapcsolható közművekkel, víz perere a központtól, jövedelem a kerten kívül 30.000 lei, **alkalmi áron eladó HATSCHER, Arad, Carol-kerület 17 (volt 43)**

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédő láját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara (Temesvárra). Tempo, Arad (Fischer Eliz palota). Telefon: 19-75. (4023)

Alig használt automatamérleg (Cito) eladó. Érdeklődni timisoara (temesvár) M. Ciordas utca 95 sz. (514)

Modern villanygramofon, erősítővel, elektrodinamikus hangszóróval eladó. Arad, Mihai Velicu-utca 4. Az új betegsegélyzőpalota mellékutcájában jobbra. Délután 2—6 óráig. (1193)

Kétfogatu urihintot keresek sürgősen. Cim Aradon, Eminescu utca 33. aprt. 5. Timisoaran (Temesváron) Remus utca 11. (1621)

Jókarban lévő fehér mély gyermekkosci eladó. Arad, Saguna ut 13. (1636)

Kifogástalan mély gyermekkosci eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (1645)

Egy ónémet íróasztal és kottatartó eladó. Timisoara (Temesvár) Menaia Dr. Sagovici utca 12. sz. (1529)

Bekes eladó. Arad, Carol ut 12. I. em. apart. 3. (1646)

Megvételre keresek modern hálószobát lehetőleg ágybetéttel. Ajánlatokat Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. „333” alatt leadni. (1640)

4 drb. kövér disznó eladó. Arad, Pionerilor utca 5. (1647)

Modern fehér gyermekkosci eladó. Timisoara (Temesvár) Aprodul Movila utca 5 szám. (521)

Keresek sürgősen megvételre jókarban lévő két pár selyem vagy selvebrokát függőnyt, fréz, piros vagy sárga színben. Schlinger Timisoara (Temesvár) I. Reg. Mihai ut 6 szám I. em. ajtó 7. Telefon 18—09. (3423)

Eladó elsőrangú keresztúrós zongora, gáztűzhely, előszobaszekrény, schöberl vaságy, íróasztal és egyebek. Cim: a timisoarai (temesvári) kiadóban. (518)

Modern kombinált szobabutor jutányos áron eladó. Timisoara (Temesvár) II. Bontila utca 5. ajtó 3. (1523)

Megvételre keresek modern díorníros ebédlőt, vagy kombinált szobát. Cim: Reclama hirdetőben. Arad, Eminescu utca 8. (1643)

FELHÍVÁS!

Március 1-től átvettem a Selmezi-féle kifőzdét és kérem a hitelezőket, hogy tíz napon belül jelentésük be követeleéseiket. Cim: Református épület, Timisoara (Temesvár);

Lakás

Két- vagy háromszobás lakást keresek, nem zónában, előrefizető gyermekeim család. Lelepést fizetek. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (474)

Modern kétszobás lakást keresek keresztény házban, lehet albérlet is, butorozva vagy üresen, konyha és fürdőszobahasználattal. Ajánlatokat kérem Schulhoff, Timisoara (Temesvár) I., 3ulev. Carmen Sylva 38. sz. (425)

Ingyen lakást adok egyedülálló nyugdíjas vagy biztos megélhetésű nő részére. Arad, Grigore Comsa utca 69. Jelentkezés délután 2—4 óráig. (1641)

Előre fizetek egy évi házbért egy vagy kétszobás modern lakásért. Ajánlatokat kérek leadni Maskas Timisoara (Temesvár) II. Moise Nicoara utca 8. címre. (517)

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK

FLADÁS VÉTELE CSEREJE

minden árfokozatban

HATSCHER ÜGYNÖKSÉG

Aradul Carol 17 volt 46, telefon 11-11

Keresek 15.-ére vagy elsejére egy vagy két butorozott szobát konyha- és fürdőszobahasználattal. Cimeket a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (522)

Három-négyszobás lakást, esetleg családi házat keresek. Timisoara (Temesvár) telefon 1363. (1527)

Elcserélném háromszobás földszinti modern utcai lakásomat egy vagy kétszobásra. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (520)

Külföldre

Üzlethelyiség vízvezetékekkel kiadó. Timisoara (Temesvár) II. Dragasani utca 8. (Standard megállóhelyénél lévő utca) (519)

„Victoria”-Bár nagy családi műsor

8 táncművész

1 spanyol Duett

1 énekművész

felleptével

Elsőrangú Jazz-zenekar, Wessely énekel. — Az uri közönség találkozó helye. — A közönség is táncolhat.

„Charitas” Összegyűjtő Bizottság MEGHÍVÓ

Van szerencsénk a t. tagokat az 1942. évi március hó 22.-én délután 4 órakor az egyleti irodában, Timisoara I. Bulev. Regina Maria 14 sz. alatt tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni. Amennyiben a közgyűlés ezen a napon határozatképtelen volna, úgy az 1942. évi március hó 29.-én ugyanazon helyen és időben, valamint ugyanazon napirenddel és a jelenlévő tagok számára való tekintet nélkül meg lesz tartva. (Miniszteri rendelet értelmében).

A közgyűlésen csakis a tagsági könyvecské felmutatása ellenében vehető rész és gyakorolható a szavazati jog.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó és két jegyzőkönyvitelesítő megnevezése.
2. Évi jelentés és az 1941. évi mérleg előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. 1942. évi költségvetés.
5. Választások.
6. Indítványok.

Timisoara, 1942. március 7.

Az elnök:

ÉRTESÍTÉS!

„Unirea” nyomdai vállalat, Timisoara, III. Str. Romulus Nr. 3. Cég tulajdonos: Eremici Dimitrie, elvállal irodai, kereskedelmi, időszaki-nyomatványok, plakátok, névjegyek, továbbá a nyomdai szakmába tartozó bármiféle munkák elkészítését. (színes nyomásokat is).

Gyors kiszolgálás! Jutányos árak! Díjtalan költségvetés! Telefon 17—12.

Hirdessen a
Déli Hírlapban!